OOST POST
SOERABAIJASCHE COURANT.

№ 63 ZESDE JAARGANG. 1858

PRIJS VAN INTEEKENING.
Per 6 maanden voor Soerabaya. . . . ƒ 7.50
„ „ „ „ Java. . . . . . . „ 9.—
„ „ „ „ Buitenbezittingen. . „ 10.—
„ „ „ „ Nederland. . . . „ 13.—
De "OOSTPOST" verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

MANDAG 9 AUGUSTUS.

Bij deze courant behoort een bijvoegsel.

ART. 105 VAN HET REGLEMENT OP HET BELEID DER REGERING IN NEDERLANDSCH-INDIE.

Bij het op den 1sten Mei 1855 in geheel Nederlandsch-Indie in werking getreden Regeringsreglement worden onderscheidene onderwerpen opgenoemd welke bij algemeene verordening behooren te worden geregeld.

Onder deze onderwerpen telt men de voorwaarden der toelating van Nederlanders en vreemdelingen, welk onderwerp vóór de in werkingtreding van opgenoemd Regeringsreglement werd geregeld door de bepalingen der publicatie van 10 Januarij 1834 (staatsblad No. 3).

Reeds meermalen is in de vergadering der volksvertegenwoordiging het wenschelijke op den voorgrond gesteld, dat men niet langer zoude dralen met aan de verschillende bepalingen van het Regeringsreglement eene volledige uitvoering te geven.

De wenschelijkheid van deze volledige uitvoering is dezer dagen wederom gebleken met opzigt tot het door ons aan het hoofd dezes opgenoemde wetsartikel, daar het hoofd van gewestelijk Bestuur in eene der zoogenaamde strand-residentien van Java zich eene magt toekent, welke hij naar ons oordeel niet bezit en die volgens Art. 46 van het Regeringsreglement alleen aan de Regering toekomt, namelijk de ontzegging aan vaste ingezetenen van het verblijf in bepaalde gedeelten van Nederlandsch-Indie.

Zoodanige handeling is alzoo geheel willekeurig, vooral wanneer men in de gelegenheid is geweest om zich bekend te maken met het regeringsbeginsel op dit stuk bestaande.

Daartoe ga men na hoedanig bij de Hooge Regering over het onderwerp dat wij behandelen gedacht wordt.

In het *Bijblad op het staatsblad van Nederlandsch-Indie. Deel* 1 *No.* 196, vinden wij het navolgende voorbeeld, hetwelk het regeringsbeginsel in dat opzigt duidelijk doet kennen:

„Zeker administrateur eener suiker-onderneming, zich schuldig gemaakt hebbende aan mishandeling van eenen inlander, werd op grond eener bepaling voorkomende in het gouvernements contract, door het gewestelijk bestuur het verder verblijf in de binnenlanden ontzegd.

Na expiratie van den straftijd, waartoe hij door den regter ter zake dier mishandeling was veroordeeld, vervoegde de delinquent zich tot de regering, om de verzekering te mogen erlangen, dat bij haar geene bezwaren bestonden dat bij zich in de binnenlanden vestigde.

Den rekestrant werd bij besluit van 9 December 1855 n°. 21 te kennen gegeven: „dat hij niet behoefde de verzekering, dat er bij het gouvernement geene bezwaren bestonden, om hem het verblijf in de binnenlanden van Java te vergunnen, daar het hem, wien bij besluit van 12 Februarij 1846 n°. 33, toegestaan werd, om zich onder de bepalingen der publicatie van 10 Januarij 1834 (staatblad n°. 3) als vast ingezeten in Nederlandsch-Indie te vestigen, onverlet was, zich binnen Nederlandsch-Indie te vestigen op alle plaatsen, waar zulk aan vaste ingezetenen, zonder uitdrukkelijke vergunning van den gouverneur generaal, geoorloofd is."

Ten gevolge dezer beschikking werd door het hoofd van het gewestelijk bestuur, der regering de mededeeling harer zienswijze verzocht, omtrent de gerezene vraag: of, in verband met het bepaalde bij staatsblad 1834 no. 3, § 5, vaste ingezetenen, zich zonder uitdrukkelijke vergunning van het gewestelijk bestuur met der woon mogen vestigen in de binnenlanden, op plaatsen alwaar zich geene Europesche ambtenaren bevinden, die met het plaatselijk gezag bekleed zijn; wordende het door dat hoofd raadzaam geacht, dat het beginsel in het hierboven aangehaalde besluit van 9 December 1855, n°. 21, niet verder zou worden uitgestrekt dan tot plaatsen, alwaar een Europesch bestuur gevestigd is.

De regering besliste daaromtrent bij haar besluit van 22 September 1856 n°. 31 het volgende: „dat, in afwachting van de nadere verordening, naar aanleiding van artikel 105 van het regeringsreglement vast te stellen, geene beperkende uitlegging kan worden gegeven aan het besluit van 9 December 1855 n°. 21; terwijl het aan het gewestelijk bestuur evenwel onverlet blijft, om speciale maatregelen van voorziening voor te stellen in de gevallen, waar dit in het belang der openbare rust en orde noodig voorkomt."

Bij de behandeling van dit onderwerp is het verre van ons dat wij willen geacht worden als kamvechters op te treden voor bijzondere personen. Wij wenschen alleen onze stem te verheffen tegen handelingen wier regtmatigheid aan geene enkele wettelijke bepaling wordt ontleend.

Voor eenigen tijd hebben wij in dit blad aangetoond dat de Regering van Nederlandsch-Indie, wel verre van *autocratisch* te zijn, integendeel wel degelijk door wet en regel is gebonden, en zoo zulks het geval is met de Hooge Regering, hoe veel te meer moet dit dan niet zijn met opzigt tot gewestelijke besturen. Doch alle zweem van *autocratie* zoude meer en meer verdwijnen indien ieder, met eenig gezag bekleed, de juiste grenzen konde leeren kennen, waartusschen zijne magt en bevoegdheid beperkt is, en daartoe zoude eene spoedige uitvoering der voorschriften van het Regeringsreglement bijzonder dienstig zijn.

Eenmaal het regeringsbeginsel aangenomen zijnde, dat niemand zich in Nederlandsch-Indie mag vestigen zonder schriftelijke vergunning der Hooge Regering, en alleenlijk aan de Hooge Regering zijnde voorbehouden om die vergunning in te trekken of te wijzigen, vermag niemand zich eene magt aan te matigen, welke zoude aandruischen tegen het beginsel van bescherming, welke het Regeringsreglement waarborgt aan alle personen, die zich op het grondgebied van Nederlandsch-Indie bevinden. Bestaan er vermoedens

DE ERFDOCHTER VAN PUTTEN.
1375.

Niet verre van het kleine stadje Elburg ligt aan den traatweg een landgoed in sierlijken, modernen trant gebouwd, dat den naam van Putten draagt. In vroegere, langvervlogen eeuwen stond daar een kasteel van denzelfden naam, dat tot de sterksten uit den middeleeuwschen tijd behoorde. Op eenen afstand van twee uren verder oostwaarts stond nog een ander, even sterk kasteel, Puttenstein, dat met het eerstgenoemde toebehoorde aan Heer Herbern van Putten, een der aanzienlijkste ridders van zijnen tijd, die om zijnen rijkdom, zijne magt en dapperheid algemeen ontzien, en om zijne heerschzucht, woestheid en onderdrukking evenzeer gevreesd was. Zijne zinspreuk was: *Godts vrient en allemans vyant*, en weinigen waren er, 't zij ridders of dienstmannen, voor welke hij een gevoel koesterde, dat deze zijne spreuk zou kunnen logenstraffen, behalve twee wezens, die hoog in zijne schatting stondden aangeschreven. De eene was zijne eigene, eenige dochter, Aleide, een meisje in den bloei eener jeugdige schoonheid, wat meer zegt, uitmuntende door alle deugden, die het vrouwelijk gemoed kunnen versieren, zachtaardig en goed, bedreven in alles wat eene jonkvrouwe van haren staat dienstig was, menschlievend, hulpvaardig en een goede engel voor allen, die haar omringden, en daarom de afgod van allen, zoowel van den harden vader, als van hen, die tot hem in betrekking stonden.

De andere was een jongeling, Reinier de Vos van Steenwijk, een van Heer Herberns hovelingen, een jongeling schoon van slechten stam, begaafd met eene adelijke ziel, dapper, stoutmoedig, trouw en ondernemend, en daarom de lieveling van zijnen heer, vriendelijk, welwillend voor allen en van een aanvallig uiterlijk en daarom bemind door ieder, die hem kende.

Maar buiten deze twee zou men ook te vergeefs naar iemand zoeken, voor wien hij eenige genegenheid koesterde, Trotsch op zijnen naam, op de kracht van zijn zwaard, en het ontzag, dat hij alomme had weten in te boezemen, meende hij alles voor zich te kunnen doen bukken, en wee dien, die het durfde wagen, zich tegen hem te verzetten!

Ofschoon leenman van den Stichtschen bisschop en met dien bevriend, had hij zich door zijne gewelddadigheden tegen de Stichtenaren het hevig ongenoegen van den kerkvoogd op den hals gehaald, dat zekerlijk gebillijkt werd door zijne herhaalde inbreuken op de regten van zijnen leenheer, voornamelijk door de schreeuwend onregtvaardige wijze, waarop hij zijnen moedwil tegen de Kamperveeners botvierde. Geen wonder, dat de wrok, die door velen tegen hem gevoed werd, hoe langer zoo meer wortel schoot, en er met verlangen werd uitgezien naar de gelegenheid, om dien te koelen; en weldra was het zoo ver gekomen, dat zijn euvelmoed gefnuikt zoude worden.

't Was op eenen laten avond in de maand Augustus van den jare 1375. In de wachtkamer van Puttenstein, die slechts flaauw door enkele toortsen verlicht werd, bevonden zich alle weerbare dienstmannen van Heer Herbern nog in volkomen staat van tegenweer, ofschoon het uur der rust reeds lang geslagen had. Doch belast met de taak, om een waakzaam oog te houden op den geduchten vijand, die het kasteel van alle zijden omringde, was hun die ruste niet vergund. Nadat Herbern in vereeniging met meer dan vijftig edelen op de ongelukkige stad Kampen den moord had gewroken aan negen zijner dienstmannen gepleegd, en door hem valschelijk aan haar toegeschreven, en hij den ganschen omtrek met roof en plundering had vervuld, verscheen bisschop Arnold van Hoorne binnen Kampen, om met de stad eene overeenkomst te sluiten, ten einde Puttenstein te belegeren en zoo mogelijk tot aan den grond te slechten. Al aanstonds werd er tot de uitvoering van dit plan overgegaan, en de belegering met zoo veel kracht voortgezet, dat, schoon Herbern zelf de verdediging met gewone stoutmoedigheid bestuurde, de uitslag onzeker en zorgelijk was. Men kon het dan ook bij het flaauwe licht op de aangezigten der wachthoudenden bespeuren, dat zij alles behalve op hun gemak waren en van de uitkomst weinig heils verwachtten.

Eenigzins verwijderd van de anderen bevond zich een jongeling, wiens edele houding en zachte wezenstrekken hem gunstig van de overigen onderscheidden: het was Reinier. Hij scheen geenerlei deel aan hunne gesprekken te nemen, en niets op te merken van 't geen er rondom hem voorviel. Ook zijn gelaat was betrokken, maar hij scheen door eenen geheimen kommer gekweld te worden, die eene andere reden had dan de wisselvallige kans van den oorlog alleen, en deze reden was zijne bezorgdheid voor Aleide, de vriendin zijner jeugd, met wie hij was opgegroeid, en die hem, dit gevoelde hij maar al te zeer, dagelijks dierbaarder werd.

Met de oogen ter nedergeslagen en in zijne mijmeringen verzonken, bespeurde hij niet, dat iemand hem naderde én hem vriendelijk op den schouder tikte. Het was Herman, Herberns page en Reiniers vriend.

„Wat komt ge hier nog zoo laat doen, Herman?" vroeg hij den jongeling vriendelijk.

„U roepen, droomer!" was het antwoord, „maar ge schijnt uw hoofd zoo vol muizennesten te hebben, dat ge zelfs uwen vriend niet meer ziet. Doch kom mede; Heer

dat er onder de vaste of tijdelijke ingezetenen zich personen bevinden, die zich aan eenig wanbedrijf tegen de personen of tegen den eigendom van anderen hebben schuldig gemaakt, zoo geeft de beschrevene wetgeving, op den 1sten Mei 1848 in deze gewesten ingevoerd, aan de ambtenaren met administratief gezag bekleed, door de bevoegdheid aan hun als hulpofficieren der wet toegekend, ook de middelen aan de hand om voor *wet en orde* te waken.

Doch de beoordeeling of het vermoeden dat die wanbedrijven gepleegd zijn gevaarlijk is voor de handhaving van *openbare* rust en orde, is door de wet aan de Hooge Regering bij uitsluiting voorbehouden, in zooverre de maatregelen betreft, welke in het belang der openbare rust en orde behooren genomen te worden.

Indien dus de voorwaarden der toelating van niet in Nederlandsch-Indie geborene personen, in verband tot de voorschriften van het Regerings Reglement bij eene algemeene verordening geregeld werden, zoo zoude ieder die met eenig administratief gezag bekleed is, kunnen nagaan in hoeverre zijne magt zich uitstrekt, en welke middelen hem ten dienste staan om die magt te handhaven.

Magtvertoon dat niet op de wet is gegrond, verwekt wanorde, onderanderen omdat zoodanig magtvertoon veelal wordt gebezigd jegens personen die op een tijdelijk standpunt in de maatschappij geplaatst zijn, waarop zij maar al te dikwerf geneigd zijn zich verongelijkingen aan te trekken en te doen gelden, daar waar zij bij minder magtvertoon, maar door beter gekozene middelen uit krachte van de wet konden worden schadeloos gemaakt, niet alleen jegens bijzondere personen en eigendommen, maar ook jegens de openbare rust en orde, die in de meeste gevallen het eerste gestoord wordt door gebrek aan of wanbegrip van stellige wetsbepalingen. *Redactie.*

VERTREK VAN DE LAND-MAIL

VAN SOERABAYA.

In de maand Augustus op Donderdag den 19den.
" " " September " Vrijdag den 3den en Zondag den 19den.
" " " October " Maandag den 4den en Woensdag den 20sten.
" " " November " Woensdag den 3den en Vrijdag den 19den.
" " " December " Zaturdag den 4den en Maandag den 20sten.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Dingsdag den 10den Augustus 1858.
Voor de woning van den heer D. Brouwer te Gatottan.
Op Woensdag den 11den Augustus 1858.
Voor de toko van de heeren Asschenbergh & Co in de stad.
Op Donderdag den 12den Augustus 1858.
Voor de toko van den Maleijer Mohamat Tair te kampong Baroe.

ADVERTENTIEN.

GEBOORTEN.

Bevallen van eene *DOCHTER* W. H. Eerdmans, geb. *van Delden.*
5 *Augustus* 1858. (777)

VENDUTIE

Op Dingsdag den 10den Augustus a. s.
Ten huize van den heer D. Brouwer in de *Gatottan*
Van MEUBELAIRE GOEDEREN, waaronder eene welluidende PIANO. (778)

VENDUTIE.

Op Woensdag den 11den Augustus 1858.
Bij ASSCHENBERGH & CO
VAN DIVERSE TOKO GOEDEREN, en hetgene verder bijgebragt zal worden. (788)

VENDUTIE.

Op de vendutie van den 11 dezer
BIJ ASSCHENBERGH & CO.
Zal nog worden verkocht het AFGESLOOPT KOPER van het Nederl. schip *STAD UTRECHT,* Kapt. Jaski. (783)

VENDUTIE.

Op Donderdag den 12den Augustus a. s.
Bij Mohamat Taik te *kampong Ketapang,*
Van GOUD- en ZILVERWERKEN en diverse TOKO- en COMMISSIE GOEDEREN. (780)

VENDUTIE.

Op den 12den Augustus a. s.
Zal te Batavia op publieke Vendutie door van Slooten Morgan & Co, worden verkocht: het schip *FATHOOL MADJIET.*
Informatien bij
(782) MACMILLAN MARTEN & CO.

VENDUTIE.

Op Maandag den 16den Augustus a. s. des morgens ten half negen ure, zullen door den ondergeteekende bij wege van executie en door tusschenkomst van het vendu-kantoor alhier, voor het woonhuis van den Chinees Tan Kiou Yong, in de *Chineesche* kamp alhier, publiek worden verkocht deszelfs MEUBELAIRE en HANDELS GOEDEREN, en zulks ten verzoeke van Mr. C. Sandenbergh Matthiessen, handelende voor en van wege de firma Schimmelpenninck & Co.

De Deurwaarder bij den Raad van Justitie te Soerabaija,
(790) F. Mooijaart.

VENDUTIE.

Op de vendutie van den 17den Augustus a. s.
Bij D. D. van Boeckholtz, zal worden verkocht, GOUDEN HOROLOGIEKETTINGEN, GOED VALKENBIER, op fleschen, ARMVIJLEN, VATWIJN, GECONSERVEERDE PROVISIEN, VERW in blikken, HEEREN HEMDEN, STELLEN MESSEN met ivoren heften, GOUDWERKEN, 50 PICOLS DOORGEKAPTE KOPEREN DUITEN, enz. (792)

UITBESTEDING

Door den Onder-Intendant der 2de klasse in de 3de Militaire Afdeeling op *Java,* op zijn bureau in de *Heerenstraat.*

Maandag den zestienden Augustus 1858.
DES MORGENS OM 9 UUR.

1ste Perceel. De levering van Rijst.
2de " " " " Brood.
3de " " " " Vleesch.
4de " " " " Gras en Padie.
5de " " " " Vivres, Ververschingen, Brand en Lichtstoffen.
} *te Soerabaija.*

Terwijl na den afloop daarvan nog zal worden uitbesteed.

1ste Perceel. De levering van Rijst.
2de " Id. id. " Vleesch.
3de " Id. id. " Brood.
4de " Id. id. " Vivres, Ververschingen, Brand en Lichtstoffen.
} *te Malang.*

De voorwaarden der levering zijn opgenomen in de *Javasche Courant* van den 28 Julij j l No. 60.

Nadere inlichtingen kunnen dagelijks van 's morgens 7 tot 12 uur ten bureele van den Ondergeteekende verkregen worden, alwaar de opgave der marktprijzen mede ter inzage zal gereed liggen.

De Onder-Intendant der 2de klasse in de 3de Militaire Afdeeling op Java,
(774) Hk. Vemer.

VENDUTIE.

De aangekondigde vendutie in dit blad van *den 29sten Julij* en *2den Augustus* No. 60 en 61, bij Karthaus & Melchers van JAPANSCHE GOEDEREN, zal plaats hebben op *Woensdag den 18den* en *Dingsdag den 24sten dezer maand,* zullende op eerstgenoemden dag HET LAKWERK, enz., en op laatstgenoemden dag DE ZIJDEN en PORCELEINEN GOEDEREN verkocht worden. (786)

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET STOOMSCHIP MENADO.

Kapt. A. Couteron.
Vertrekt *op Zaturdag den 15den a. s.* naar Makasser, Timor Koepang en de Molukkos. Adres bij
Soerabaya, *De Agenten,*
1 *Augustus* 1857. (789) B. KOPERSMIT & CO.

HET STOOMSCHIP BATAVIA.

Kapt. Neijts,
Vertrekt *op Woensdag den 18den a. s.* naar Batavia via Samarang.
Adres bij
De Agenten,
(781) B. KOPERSMIT & CO.

Herbern laat u roepen, die u zeker iets bijzonders te zeggen heeft, want hij zag straffer dan ooit. Hu! eene ijzige rilling ging mij door alle leden, toen hij mij zoo norsch bevel gaf, om u te roepen. Ge zegt mij straks toch, wat onze meester op het hart heeft, niet waar, Reinier?"

„Als 't een geheim is, neen."

„Wel, wel, of ik u ook ooit iets verzweeg! Doch voort, we zien elkander weder." En met eenen sprong was Herman voort.

Zuchtend keek Reinier hem eene wijle na; hij benijdde den jongeling zijne de zorgelooze dartelheid der jeugd, die voor hem sinds geruimen tijd verdwenen was. Door droeve zorgen gedrukt en met een beklemd gemoed spoedde hij zich naar zijnen heer.

Herman had zeker niet te veel gezegd, toen hij verklaarde, Herbern nimmer stroever te hebben gezien. Met het hoofd op de hand leunende, staarde hij strak voor zich heen en de gevulde tokaal scheen met weerzin ter zijde geschoven.

Een paar seconden bleef Reinier wachten, of zijn meester hem zou wenken, om nader te komen, doch hij zag zich weldra genoodzaakt, den ouden ridder op zijne tegenwoordigheid opmerkzaam te maken. Zwijgend wenkte deze den jongeling tot zich, en na hem eenige oogenblikken met een gestrengen blik te hebben opgenomen, deelde hij hem zijne vreeze mee, dat hij voor de overmagt zou moeten bukken, en hij derhalve niets vuriger wenschte, dan zijne dochter in veiligheid naar Putten overgebragt te zien, en bij derhalve Reinier had uitgekozen, om haar derwaarts te geleiden en te bewaken, tot het lot van Puttenstein beslist was.

Welkomer last had hij nimmer kunnen ontvangen; hij had zich wel voor zijnen heer willen nederwerpen en hem de handen kussen. Neen, hij had niet durven verwachten, dat hem zoo veel vertrouwen zou worden geschonken, dat het lot der geliefde in zijn handen zou worden gesteld. Welk eene zalige toekomst lachte hem aan! Verwijderd van het gewoel en de zorgen van den krijg, in stille, ongestoorde eenzaamheid met haar te leven, die hij zoo vurig beminde, die hij aanbad; ongestoord de zaligheid eener schuldelooze liefde te genieten, — geen vorst was op dien oogenblik gelukkiger dan hij, en als in geestvervoering zwoer hij zich van zijnen pligt te kwijten, zoo als de vader dat van hem kon verwachten.

IJlings verwijderde hij zich op Herbern's bevel, om de noodige toebereidselen tot de reize te maken; maar zoo zeer was hij vervuld met de beelden van zijn geluk, dat hij niet eenmaal de vrouwelijke gestalte bespeurde, die hem scheen te wachten, en op naauw hoorbaren toon een vriendelijk: „Goeden avond, Reinier!" toefluisterde.

De groetende was niemand anders dan Aleide zelve, die ook bij haren vader geweest was, en het plan vernomen had, dat hij met haar had. Beiden bekenden elkander, hoe zeer ze daarmede waren ingenomen, hoe veel genoegten zij zich daarvan voorstelden. Zoo vertrouwelijk als thans waren zij nog nimmer met elkander geweest, en toen Reinier zich verwijderde, trok zij de hand niet terug, die hij gevat had, om te kussen.

Naauwelijks was de jonkvrouw heengegaan, of daar trad Herman op hem toe met de vraag: „Zoo, vriendlief! wat had de oude te koop?"

„'t Raakt u niet, Herman!" antwoordde Reinier kortaf.

„Ei ja, manneke! zulk een geheim zal het toch wel niet zijn." En hem met zijne heldere kijkers scherp aanziende, vervolgde hij: „Hoor Reinier! half weet ik het toch reeds."

„Van wien?"

„Ik heb een paar goede ooren, Reinier! en onze goede engel heeft zulk een helder stemmetje!"

„Luistervink!" mompelde Reinier, met den vinger dreigende.

„Kom, kom! Kan ik het helpen, dat mijn weg mij hier langs voerde, juist toen zij u verlof gaf, om hare hand te kussen?"

Reinier bloosde en stotterde eenige woorden zonder slot of zin.

„Daar verstaat niemand iets van, jongen!" vervolgde de dartele Herman. „Maar hoor eens, ge neemt mij mee naar Putten; liever dien ik met u dag en nacht de edele Aleide, dan dat ik hier blijf. 't Wordt hier een hel, als zij weg is, want zij alleen maakt ons het leven nog dragelijk. Bovendien kon u iets overkomen, en ge weet, dat ik goede armen aan mijn lijf heb."

„Gaarne zag ik, dat gij mede gingt, Herman!" merkte de jongeling aan; „maar zal Herbern het toestaan?"

„Als gij en Aleide voor mij spreken, zal hij niet weigeren; doe dus uw best." En hiermede verdween hij in de schaduw van den breeden gang.

Een paar uren later vinden wij Reinier en Aleide in des ridders zaal, beide als landlieden gekleed. Herbern was ontroerd, toen hij zijne dochter daar voor zich zag, gereed om hem te verlaten, zonder dat hij wist, of hij haar ooit weder zou zien, zij, die nog nooit van hem verwijderd was geweest, dan alleen om binnen de stille kloostermuren datgene te leeren, wat voor eene jonkvrouw van haren stand onontbeerlijk was. Ernstig bezwoer hij daarom nogmaals Reinier, het in hem gestelde vertrouwen niet te beschamen, en gereedelijk gaf hij toe aan 't verzoek der jongelieden, om Herman mede te mogen nemen.

VERTREK VAN SCHEPEN.

SOERABAYA, den 9den Augustus 1858.

Bij het ter perse leggen dezes ontvangen wij de Bataviasche dagbladen van 4 dezer, welke, indien dezelven met de bij de postreglementen voorgeschrevene gelegenheid overland waren aangebragt, ons reeds heden in den vroegen morgen zouden zijn toegekomen.

Het stoomschip *Banda*, de Bataviasche brievenpaketten medebrengende, is den 5den dezer van Batavia vertrokken en heden op den middag, ook met de landmailpeketten aan boord alhier aangekomen, welke laatsten echter nog niet zijn uitgedeeld geworden.

De *Javasche Courant* van 4 dezer No. 62, bevat in deszelfs officieel gedeelte de volgende beschikkingen.

Bij Koninklijk besluit van den 14den Mei 1858, no. 4, is ter zake van zijne verrigtingen bij de verovering van Daloe-Daloe (Sumatra's Westkust) op den 28sten December 1838 alsnog benoemd tot ridder der vierde klasse van de militaire Willems-Orde, de kapitein der infanterie van het Indisch leger E. W. T. F. Preusser.

Civiel Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de onderwijzer voor de dienst in Nederlandsch-Indie H. Prange.

BENOEMD:

Tot eersten gouvernements sekretaris, de gouvernements sekretaris L. J. W. de Waal.

Tot sekretarissen van het gouvernement, de referendarissen ter algemeene sekretarie A. J. B. Wattendorff en mr. S. C. H. Nederburgh; met bepaling, dat eerstgenoemde blijft aangewezen als sekretaris van den Raad van Nederlandsch-Indie.

BIJ DE ALGEMEENE SEKRETARIE.

Tot referendarissen, de hoofdkommmies op dat bureau E. Netscher en de tijdelijke hoofdkommies bij de direktie der kultures D. W. Schiff.

Tot hoofdkommies, de eerste kommies op dat bureau C. de Waal.

Tot kommies-expediteur, de tweede kommies op dat bureau H. C. Kal.

Tot tweede kommiezen, de derde kommiezen op dat bureau F. Becker, en J. E. Bruins.

Tot eersten onderwijzer aan de stadsschool te Batavia, de benoemde tweede onderwijzer aan de gouvernemen ta tweede lagere school te Weltevreden J. Schoonderbeek.

Tot tweeden onderwijzer aan de gouvernements tweede lagere school te Weltevreden, de tweede onderwijzer aan de eerste school te Soerabaija W. Meijer.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den officier van justitie bij den raad van justitie te Samarang mr. W. à Brakel Reiger.

GOEDGEKEURD:

Dat door den Resident der Zuider en Ooster afdeeling van Borneo,

BIJ DE SUBKOMMISSIE VAN ONDERWIJS TE BANDJERMASIN,

IS ONTSLAGEN:

Eervol, wegens vertrek, onder dankbetuiging voor de als zoodanig bewezene diensten, als lid, F. S. Sauerbier.

IS BENOEMD:

Tot lid, L. Ullmann, kapitein, militaire kommandant aldaar.

Militair Departement.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den kapitein der infanterie R. C. Staverman.

Op den derden dezer werd alhier in het stadsverband opgenomen een ongeveer tien jarig meisje, hetwelk twaalf verschillende wonden had bekomen.

Deze wonden zijn het kind toegebragt door hare stiefmoeder, welke na met den vader van het meisje oneenigheid te hebben gehad, van diens afwezigheid gebruik maakte, om hetzelve met een scherpsnijdend werktuig (lamming) drie vingers een de regterhand afte kappen en op verschillende andere plaatsen des ligchaams te verwonden.

Nog voor de dag aan den hemel was gekomen, had zich het jeugdige drietal op weg naar Putten begeven.

Naauwelijks had Heer Herbern zijne dochter verwijderd. of de belegering van Puttenstein werd met schijnbaar verdubbelde woede voortgezet. Hoe sterk het kasteel ook mogt wezen, het was duidelijk zigtbaar, dat het zich op den duur niet zou kunnen handhaven tegen de magt van Arnold van Hoorne en van de stad Kampen, die hunne gezamenlijke strijdkrachten dagelijks wisten te vermeerderen, en Herberns vrienden den weg tot hulpe af te snijden. Maar dezen kwamen ook geenzins opdagen; thans, nu de zon van zijne glorie dreigde te dalen, nu Kampen en de magtige bisschop zich vereenigd hadden met Kamperveen en de omliggende plaatsen, om wrake te oefenen over alles, wat hij gedaan had, nu bleven zij uit, en achtten het veiliger, om hem aan zijn lot over te laten. Met iederen dag namen zijne vijanden dreigender houding aan, en weldra kondigde het gebons der monsterachtige stormrammen, — van welke één langen tijd in een van Kampens kerken werd bewaard, — tegen de muren en poorten van Puttenstein het oogenblik aan, dat Herbern, de vijand van alle menschen, voor menschelijke overmagt wijken zou. Die stond kwam eindelijk; Puttenstein bezweek, in weerwil van de volharding van deszelfs verdediger. Geen enkel spoor bleef er van over, en de overmoedige ridder werd door den bisschop als een gevangen man het Kampen binnengevoerd, dat eens door hem zoo gering geacht was.

Veilig, zonder eenig gevaar te ontmoeten, was Aleide met hare twee geleiders op Putten aangekomen. Heerlijke dagen werden daar door de beide minnenden gesleten. Met volle teugen dronken zij uit den kelk der schuldelooze liefde. Herman, de gulle, vrolijke knaap, vervulde nu en dan den post van meistreel, wanneer donkere wolken op het voorhoofd der jeugdige maagd zweefden, om den wille van den ongelukkigen vader, die zoo schandelijk was ter neergestort van de duizelende hoogte waartoe hij gekomen was; en Godhelf, de oude slotbewaarder, kortte Reinier den tijd, als zijne hooge geliefde soms voor korten tijd afwezig was, door het verhaal van de heldenfeiten van de Heeren van Putten, en zoo vele andere edelen, die in Gelderlands historie zulk eene belangrijke rol speelen.

Ach, zij droomden van geen kwaad, van geene verandering; zacht als een kabbelend beekje vloot hun tijd daarheen, maar — één onbewaakt oogenblik deed het gebouw hunner zaligheid als een nietig kaartenhuis ineen storten. Zij waren gevallen; de gevolgen van den misstap waren niet te miskennen; vruchteloos tokkelde Herman aan de harp; te vergeefs poogde Godhelf den eensklaps droefgeestig gewordeu Reinier te verstrooijen.

Treurig zaten zij op zekeren middag bij elkander aan een venster, van waar zij den breeden heirweg konden overzien. Aleide had aan haren vriend den toestand geopenbaard, waarin zij zich bevond, en pijnlijk zwijgende zaten zij naast elkander, zonder dat de eene of de ander een enkel woord van troost kon vinden. Daar viel hun blik op eenen ouden ridder, die door een paar schildknapen vergezeld, langzaam den weg naar Putten kwam oprijden.

„God, mijn vader!" riep Aleide uit, door Reinier gevolgd zich naar buiten spoedende.

Het was inderdaad Heer Herbern, tegen zwaren losprijs uit zijne gevangenis ontslagen; maar hoe zeer hadden de ondergane vernedering en het doorgestane leed den fieren man doen veranderen! Magteloos zonk hij in de armen zijner weenende dochter; beiden werden door Reinier en Herman half bewusteloos in het kasteel gebragt.

Somber was het voortaan op Putten gesteld; allen schenen onder een bijzonder leed gebukt te gaan, zoowel Herbern als zijne dochter en zijn gunsteling, zonder dat de eerste ook maar van verre vermoedde, wat hen zoo ter neder drukte. Ook Herman zweeg en liet pruilend het hoofd hangen; de argelooze knaap bevroedde niet, waarom de jongelieden zoo konden treuren.

Op zekeren morgen bevonden de beide vrienden zich alleen op het slotplein. Langen tijd wandelden zij zwijgend aan elkanders zijde op en neder. Dit begon Herman ten laatste te verdrieten, en zonder omwegen waagde hij eenen storm op Reiniers hart. Ach, deze had reeds zoo lang behoefte gevoeld, om zijnen kommer aan iemand te vertrouwen, en zonder terughouding stortte hij daarom het vol gemoed in den boezem van den vriend uit.

„En wat nu te doen?" vroeg hij eindelijk op weifelenden toon.

„Wat te doen? Wat anders dan Aleide huwen?"

„Maar haar vader?"

„Brr die is tam geworden."

„Kent ge dan het onderscheid van stand niet, Herman?"

„Zijt ge dan niet een braaf mensch, Reinier? en bovendien..."

Reinier zuchtte; hij gevoelde al de beteekenis van dat laatste woord.

Het gesprek der vrienden was weder geëndigd; maar ten gevolge daarvan vinden wij Herman en Aleide des avonds in den tuin van het kasteel, waar zij door niemand, dan door de vriendelijke maan bespied, zamen overlegden, hoe zij zich het beste tot haren vader zouden wenden met het geheim hunner liefde.

(*Wordt vervolgd.*)

De buren op het geschreeuw van het meisje toeschietende, vonden hetzelve in haar bloed baden, terwijl de stiefmoeder zich aan hare slendang had opgehangen; zij kwamen echter nog tijdig genoeg om haren dood te beletten. Volgens geneeskundige verklaring zijn de wonden niet doodelijk, doch zal het kind het gebruik der regterhand moeten missen.

— In den avond van Vrijdag den 6den dezer omstreeks zes uren barstte er in de Chinesche kamp, in het gedeelte gelegen achter de Voorstraat, alwaar zich, gelijk bekend is, onderscheidene kantoren van Europesche handelaars bevinden, een brand uit, welke spoedig een dreigend aanzien aannam, en bij eene meer hevige oostenwind voor dat gedeelte van het Chinesche kamp noodlottig had kunnen worden.

Het gelukte echter aan de ijverige pogingen van wege het brandspuit-wezen en de policie, die spoedig op de plaats aanwezig waren, om de vlammen meester te worden, nadat ongeveer vijftig zoo steenen als bamboezen woningen in de asch gelegd waren.

De oorzaak van den brand wordt aan onvoorzigtigheid toegeschreven.

— Wij ontvingen het navolgende berigt van het vergaan van het Engelsche Schip *Lady Raglan*, gevoerd door Carl Constantin Nordquist, komende van Foo-Chow-Foo, met eene volle lading thee, bestemd naar Sydney.

In den nacht van den 10den op den 11den Julij ll., stootte het schip op de Helena's klip in de Stille Zuidzee. De kapitein en de bemanning bleven vier dagen op het schip en trachtten op alle mogelijke wijze het weder vlot te krijgen, hetgeen hun echter niet gelukte.

Toen dit bleek onmogelijk te zijn, zagen zij zich genoodzaakt het te verlaten, zijnde het water intusschen reeds tot zes voet hoog in het ruim gerezen, en was het te voorzien, dat het schip eensklaps zou omkantelen en zinken. De scheeps-sloepen werden dus in allerijl in gereedheid gebragt en begaven zich de kapitein en de ekwipage, bestaande uit 29 personen, na zich van het noodzakelijkste te hebben voorzien, daarin. Drie dagen en nachten bevonden zij zich op den grooten Oceaan, in hunne opene booten, toen het geluk wilde, dat kapitein Kerkstra van het Ned. Schip *Nijverheid* hen in het oog kreeg. Dadelijk op hen koers stellende, gelukte het hem hen allen aan boord op te nemen. Ofschoon zeer afgemat van liet doorgestane lijden, herstelden zij spoedig door eene hefderijke en zorgvuldige behandeling en had kapitein Kerkstra het genoegen hen allen den 3den dezer gezond hier aan te brengen.

De kapitein Nordquist rapporteert verder, dat hij nog drie wrakken op die klip gezien heeft.

(*Sam. Adv. blad.*)

FRANKRIJK.

M. M. de koningin der Nederlanden, nopens wier verblijf te Parijs vroeger door ons de bijzonderheden zijn medegedeeld, heeft ook een bezoek te Fontainebleau gebragt, waar H. M. tegenwoordigheid tot onderscheidene festiviteiten aanleiding gaf. Ook heeft H. M. in het strengst incognito, alleen vergezeld van HD. gevolg, benevens eenige aanzienlijke personen, waaronder den graaf de la Ferrière en Mme. de Montebello, een bezoek afgelegd te Saint Germain. Na met den spoortrein te zijn aangekomen, heeft H. M. met het gezelschap, na een kort oponhoud in het kasteel, met de rijtuigen een uitstapje door de bosschen gedaan, en is vervolgens langs het terras van het paviljoen *Henri Quatre* teruggekeerd, van waar de hooge gasten na in den tuin een collation te hebben gebruikt, langs denzelfden weg, dien zij gekomen waren, naar Parijs zijn geretourneerd. Gedurende de weinige oogenblikken, die te Saint Germain werden doorgebragt, had de heer Boucheron, gewezen onderofficier bij een corps Zouaven, thans opzigter in de tuinen van het paviljoen, de eer aan H. M. te worden voorgesteld, en in het daarbij plaats hebbend kort, doch hoogst minzaam onderhoud, de verzekering te ontvangen, dat hij, wegens zijne talrijke decoratiën en smartelijke verminkingen bij H. M. eene warme belangstelling mogt ondervinden.

Den 29sten Mei keerde H. M. naar Parijs terug. Aan het prachtig gedecoreerde spoorwegstation was een bataillon infanterie met de muziek geposteerd, terwijl een detachement gereed stond de hof-rijtuigen te erkorteren. De koningin was vergezeld van prinses Mathilde, met welke zij zich terstond naar de Tuilerien begaf. De markies de Cambacères, de maarschalk Magnan en de heer de Laferrière begeleidden HD.

De koningin gebruikte den volgenden dag het diner bij lord Cowley, alsmede de kroonprins van Wurtemberg.

Op 1 Junij zijn de keizer en de keizerin van Fontainebleau te Parijs aangekomen, om afscheid te nemen van de koningin der Nederlanden.

H. M. gebruikte daarna nog het diner bij H. D. oom prins Jérôme, op het kasteel van Villegenis. H. D. was vergezeld van de gravin de Montebello, hofdame, en den markies de Laferrière, kamerheer des keizers. Prins Napoleon en prinses Mathilde namen insgelijks deel aan het diner.

Den 2den Junij, des avonds ten 8 ure, heeft de koningin der Nederlanden Parijs verlaten, om zich langs den Oostelijken spoorweg naar Forbach te begeven. Aan het spoorweg-station werd H. D. ontvangen door den graaf de Ségur, president van den raad van administratie, en door de heeren Roux, Baignères, Joyr, E. Pereire en Chevandier, leden van dier raad.

Ten 8 ure 20 minuten werd het sein tot vertrek gegeven, waarop deze zich in beweging begon te zetten onder het bestuur van den heer Hallopeau, chef der exploitatie, die H. M. tot aan de Fransche grenzen vergezelt.

De koningin heeft verscheidene giften gedaan en door H. D. voortreffelijke eigenschappen, een zeer aangenamen indruk in Frankrijk achtergelaten.

DUITSCHLAND.

— Het *Mainzer dagblad* van 26 Mei maakt gewag van twee sterke schokken van aardbeving, die aldaar eergisteren avond, ten 6½ uur, in de rigting van het zuiden naar het noorden werden waargenomen. In den eersten angst geloofden velen, dat weder een kruidmagazijn op het punt stond in de lucht te springen. De klokken begonnen te slaan, het huisraad viel om en schoorsteenen stortten naar beneden. Deze schokken werden onmiddelijk door een onderaardsch gedruisch gevolgd. Ook te Biebrich, Wiesbaden en andere naburige plaatsen, voelde men eenige ligtere schokken.

— Deze dagen had te Spandau het volgende ongeluk plaats. De kapitein von Ende van het 14e reg. infanterie liet zijne manschappen naar de schijf schieten, waartoe ieder man vijf patronen bekwam. Een der laatsten had zijn vijf patronen verschoten, doch de kapitein was niet geheel te vreden over den graad van vastheid, welken hij daarbij aan den dag gelegd had. Hij beval hem dus zijn nu afgeschoten geweer dat reeds was weg gezet, nogmaals op te vatten, daarmede eens naauwkeurig op zijn oog te mikken en dan af te trekken; de soldaat voldeed aan dit bevel. Ongelukkig nam hij een ander geweer in de hand, dat nog geladen was, mikte en gaf vuur. De kogel trof den kapitein von Ende juis in het oog en doorboorde het hoofd, zoodat hij onmiddelijk den geest gaf.

— De heer Lindahl, redacteur van het Stockholmer blad *Fädernesslandet*, is veroordeeld om onthoofd te worden, omdat hij eene jonge dame van de familie Mendelsohn, met boos opzet, valschelijk van bloedschande had beticht. Zijn verdediger, de heer C. G. Uggla, werd gecondemneerd tot eene maand gevangenisstraf en verlies van het regt tot uitoefening der regtsgeleerde praktijk, wegens het willens en wetens verdedigen eener onregtvaardige zaak.

— Het hoog geregtshof te Stockholm heeft uitspraak gedaan in de sedert vier jagen aanhangige zaak van zes vrouwen, die de Luthersche godsdienst, de heerschende in Zweden, hebben verlaten. De beschuldigden zijn tot verbanning veroordeeld.

— Uit den Kaukasus wordt gemeld dat de 15000 inwoners van Klein-Tsjetschina, onder bescherming der Russische troepen naar Rusland emigreren. Al de versterkte dorpen in die streken zijn daarna verbrand. Schamyl was druk in de weer met het aanwerven van nieuwe troepen. De Russen handelden voor den oogenblik defensief.

— Aan den *Kladderadatsch* is de vrije toegang in Rusland toegestaan. Daarentegen moet de *Kreuz-Zeitung* een groot gedeelte van zijne abonnenten in Rusland verloren hebben.

— Uit St. Petersburg wordt gemeld, dat de keizer eene commissie heeft benoemd tot herziening van alle reglementen betreffende de Israëliten en hun verblijf in het rijk.

EGIJPTE.

— De *Nouvelliste* van Marseille ontleent aan eene correspondentie uit Cairo de volgende bijzonderheden omtrent het noodlottig ongeval, waarbij de vermoedelijke troonopvolger van den Egyptischen onderkoning, benevens nog andere personen zijn omgekomen. De trein, die 's morgens ten 9 ure uit Alexandrië vertrekt, houdt aan den Nijloever bij Kafre-Leis stil, alwaar de reizigers gewoonlijk met eene stoomboot worden overgezet, terwijl de goederen op een plat vaartuig, insgelijks door stoomkracht bewogen, naar de overzijde worden getransporteerd. Met dit laatstgenoemde vaartuig worden soms ook wel de spoorwaggons, met de passagiers er in, overgezet, en dit gebeurde juist dien dag ook. Er zouden drie waggons op de pont geplaatst worden, een met goederen geladen, terwijl de twee andere met passagiers waren bezet, waaronder zich bevonden Achmet-pacha, de vermoedelijke opvolger van den onderkoning van Egypte, Halim-pacha, broeder van Saïd-pacha, oud minister van policie; Rifaat-bey; Ali-bey, vice-president van het hof van koophandel en broeder van den Turkschen gezant te Athene; Mustapha-bey, voormalig thesaurier van Abbas-pacha en verscheidene andere effendi's. Gewoonlijk worden de waggons van het station naar de pont getrokken door ossen, onder geleide van een Arabier; ditmaal echter was die conducteur afwezig en werden de rijtuigen voortgestuwd door eenige Arabieren, terwijl de ossen als naar gewoonte trokken. Dit ging eenigen tijd goed, doch op den oeverkant gekomen, bleven de dieren stil staan. De Arabieren, die, achter de waggons loopende, niet voor het rijtuig uitzagen en dat oponthoud voor eene koppigheid van de ossen hielden, duwden met alle kracht voort, waardoor alles met zulk een geweld werd opgedrongen, dat een paal waaraan de pont bevestigd was, verbrijzeld werd en de drie waggons in het water stortten. Men heeft daarbij opgemerkt, dat de dwarsketting, die men gewoonlijk op de pont spant, om den schok der rijtuigen te breken, ditmaal niet op hare plaats was, en dat de opzigter van het vaartuig zich niet op zijn post bevond. Ali-bey had nog tijd genoeg, om een portier te openen, op de pont te springen en daarbij eene Europesche dame te redden; Halim-pacha sprong in het water; ook gelukte het hem Mustapha-bey met nog een anderen Turk te redden, doch alle pogingen om Achmet-pacha te hulp te komen, waren vruchteloos; eenige andere reizigers hebben al zwemmende den oever kunnen bereiken. Achmet-pacha, Kheredin pacha en Rifaat-bey zijn verdronken; men spreekt ook nog van andere slagtoffers. Halim-pacha is aan den voet gewond. Wat intusschen bij dat alles het meest verwondering baarde, was dat geen enkele der ambtenaren of omstanders eene poging aanwendde om bijstand te verleenen en dat alleen zij, die als door een wonder aan den dood ontsnaptent nog iets tot behoud der anderen hebben gedaan. Men weet dus niet, of men het ongeval aan nalatigheid dan wel aan kwaadwilligheid moet toeschrijven. De onderkoning heeft een naauwkeurig onderzoek bevolen. In allen gevalle is het opmerkelijk, dat die pont reeds drie jaren op die wijze gebruikt is, zonder dat ooit het minste ongeluk heeft plaats gehad, terwijl dit nu, en nog wel onder zooveel andere bijkomende omstandigheden, gebeurt, terwijl de grootsten des rijks zich er op zouden begeven. Achmet pacha was algemeen geacht en bemind, als een verlicht en verstandig persoon, van wiens toekomstig bestuur men ten aanzien van Egypte's vooruigang veel goeds kon verwachten; van daar dat zijn dood door de Europeanen, maar inzonderheid door de Franschen, ten hoogste betreurd wordt.

— Bij het vredegeregt te Parijs is op dit oogenblik eene voor het publiek vrij amusante zaak aanhangig. De heer Numa-Lafont, een der mislukte kandidaten van de laatste verkiezing, wordt namelijk vervolgd door een bakker, voor wiens deur hij zijne affiches had aangeplakt, en die nu, een weinig uit zijn humeur dat de kandidaat zoo onbeleefd is geweest van hiertoe niet vooraf zijne toestemming te vragen, 7 francs daarvoor eischt, benevens restitutie van het proces-verbaal. De heer Numa Lafont is evenwel niet geneigd, om in dit geval iets toe te geven, en wel om de eenvoudige reden, dat hij zich daardoor nog al een redelijk aantal dergelijke vervolgingen op den hals zou halen, aangezien hij op verschillende plaatsen niet minder dan 5000 affiches had laten aanplakken. Het spreekt van zelf, dat men vrij nieuwsgierig is naar den afloop.

NOORD-AMERIKA.

De berigten uit de Vereenigde Staten loopen tot den 22sten Mei en zijn ditmaal belangrijk te noemen. Gelijk men weet, hebben de Amerikaansche bladen reeds geruimen tijd te velde getrokken tegen de omstandigheid dat Amerikaansche schepen in de wateren van Cuba door de Engelsche kruisers werden aangehouden en onderzocht, om zich te overtuigen of deze soms bij den slavenhandel betrokken waren. In den laatsten tijd vooral werd de toon dier bladen zeer heftig en zij toonden allerlei feiten aan, om het ondragelijke van het onderzoek door die kruisers te doen uitkomen, en gingen zelfs zoo ver van te beweren dat deze zich niet ontzagen op Amerikaansche schepen te vuren. Deze aangelegenheid heeft ook de aandacht der regering en van het congres tot zich getrokken. In den senaat heeft de heer Seward voorgesteld dat het kommitté voor de buitenl. zaken zijn gevoelen zoude te kennen geven of eene nieuwe wet noodig was, om den president in staat te stellen, de bescherming van Amerikaansche schepen tegen de aanmatigingen der Engelsche kruisers in de golf van Mexico op zich te nemen. Dit voorstel werd wel is waar verworpen, doch zoude hoogst waarschijnlijk in een anderen vorm weder worden ingediend. De regering heeft door middel van generaal Cass tegen de handelingen der Britsche kruisers geprotesteerd en de daarop betrekking hebbende correspondentie aan het congres medegedeeld, terwijl de president der Unie aan den Amerikaanschen gezant te Londen, den heer Dallas, in last gegeven heeft, aan de Britsche regering voldoening voor de beleediging der Amerikaansche vlag aangedaan, te verlangen, alsmede schadevergoeding voor de geledene verliezen en de belofte dat Engeland voortaan geene Amerikaansche vaartuigen meer zoude aanhouden en onderzoeken. Overigens heeft de regering het fregat *Saratoga* en de *Dolphin* naar de Golf van Mexico gezonden, om aldaar ter bescherming der Amerikaansche schepen bij de hand te zijn, terwijl de secretaris van marine berigt heeft dat nog drie andere oorlogsschepen derwaarts zullen worden afgezonden. De agitatie in deze aangelegenheid is in de Unie zeer groot.

(De Londensche *Shipping and Mercantile Gazette* deze kwestie besprekende, zegt grond te hebben om te gelooven dat bereids eene verzoenende dépêche van het Engelsche departement van buitenlandsche zaken naar Washington onder weg is.)

De senaat en het huis van vertegenwoordigers te Washington hebben een besluit genomen, waarbij de president der Unie gemagtigd wordt, om des gevorderd gewapenderhand tegen Paraguay op te treden, ten einde die republiek te noodzaken om de geëischte voldoening te geven, wegens eene beleediging der Amerikaansche vlag. Het voorstel om het Clayton-Bulwer traktaat af te schaffen, is door het huis van vertegenwoordigers verworpen.

— De *Leader*, een Amerikaansch dagblad, zegt dat eene zeer eenvoudige machine is uitgevonden, ter voorkoming van het gevaar van op spoorwegen door koeijen, die zich voor de trein stellen, uit het spoor te worden geslingerd, welke machine de naam draagt van „Koeijenvanger." — Wanneer de locomotief over het spoor ijlt door geheele streken weiland of langs eenen smallen in het bosch uitgehakten weg, staat dezelve elk oogenblik er aan bloot, om koeijen op haren weg te ontmoeten die met hunne eerlijke, domme gezigten, in onvergeeflijke kalmte des gemoeds de aankomende locomotief aanstaren, zonder een haarbreed voor dezelve uit den weg te gaan. — De „Koeijenvanger" nu, die bijna den grond raakt, ligt de koe van den grond op eene soort van vloer en door eene tweede beweging, slaat de vloer zijdelings over en werpt het dier van den spoorweg af.

Indien het er toe komt dat men hier op Java overgaat tot het leggen van spoorwegen, dan zoude zulk een koeijenvanger hier, meer dan ergens, onmisbaar zijn.

EEN BRITSCH OORDEEL OVER DEN OPSTAND IN BRITSCH-INDIE.

De heer Layard heeft, zooals men weet, na zijne terugkomst uit Indie, te Londen in eene talrijk bezochte vergadering eene redevoering gehouden over hetgeen hij aldaar gezien had. Eenige dagen geleden heeft hij in eene meeting, gehouden in het raadhuis te Birmingham, over ditzelfde onderwerp eene redevoering gehouden, waarin onder anderen het volgende voorkomt:

„Ik ken Indië en zijne inwoners: ik heb in hun midden geleefd en altijd ondervonden, dat het niet moeijelijk is hunne genegenheid te behouden en zich van hunne gehechtheid te verzekeren, mits men hen regtvaardig en goed behandele.

„Ik ben in Engeland teruggekomen met de vaste overtuiging, dat de Hindoes tegen ons zijn opgestaan, omdat wij hen niet met regtvaardigheid en loyauteit behandeld hebben. Wat hebben wij in Indie voor de bevolking gedaan? Te Bombay, die voorname handelsstad van Centraal-Indie, ben ik aan wal gestapt; eene kade tot ontlossing der goederen bezit die stad niet; de straten worden er niet verlicht; zij zijn morsig. De kooplieden wenschen gaarne eene plaats aangewezen te zien, waar de goederen gelost kunnen worden. De Oost-Indische Compagnie wil hun die niet toestaan om redenen van krijgskundigen aard. Indore en Gwalior, die onder het bestuur van inlanders zijn gebleven, zijn veel zindelijker dan Bombay.

„Ik heb te Bombay, zoo als overal elders, eene volledige afscheiding tusschen de inlanders en de Engelschen waargenomen. De laatsten wonen niet in de stad; zij hebben zich, eenige mijlen van daar verwijderd, in de zoogenaamde kantonnementen gevestigd. Van daar het gemis aan sympathie tusschen hen. De Engelschman beschouwt elken inlander als zijn ondergeschikte; wanneer hij van hem spreekt, noemt hij hem een neger of zwarte, en evenwel vindt men onder de Hindoes mannen, die door hun talent en hoedanigheden uitmunten. Ik zal als zoodanig slechts noemen Dunher-Row, eersten minister van Scinde, en Soolo-Jung, minister van Nizam, wiens trouw en diensten jegens de Engelschen gedurende den opstand eene bijzondere belooning verdienen.

„De Hindoesche bevolking is niet ondankbaar. Zij heeft altijd diegenen bemind, die haar weldaden bewezen heeft. Munro, Malcolm, Elphinstone werden en worden nog door hen geëerd. In een aantal woningen van Deccan heb ik de portretten van Mounst Stuart, Elphinstone, Malcolm en sir Ch. Napier gezien.

„De aangeplakte billetten in alle openbare établissementen, waarin de bezoekers verzocht worden om de bedienden niet te mishandelen, leveren het bewijs, dat de de Europeanen niet ophouden zich aan die mishandeling der inlanders schuldig te maken. Wat zoudt gij wel denken van een hier te lande in een hôtel aangeplakt billet, waarin de reizigers verzocht worden om den bediende niet af te rossen?

„De bron van het grootste kwaad, is de inlijvingswoede der Engelsche regering; deze is eene ware manie geworden. Dáárin ligt een der hoofdoorzaken van de laatste rampen in Indie; en, even als of de Voorzienigheid ons voor onze onregtvaardigheden heeft willen straffen, Indie is eene schande en een levend verwijt voor Engeland geworden.

„De dépêche van lord Ellenborough was onvoorzigtig; maar de daarin vervatte beginselen zijn de eenige, waarnaar Indie bestuurd moeten worden. Indien Engeland Indie niet op deze grondslagen kan besturen, dan is het beter dat het er afstand van doe. Het gevoel van regtvaardigheid is bij de Indische bevolking verbazend sterk, en de justitie is juist de gebrekkigste tak van bestuur in Indie. Men kan in waarheid de verzekering afleggen, dat er geen justitie in Indie bestaat.

„Wat de beweerde wreedheden der Cipayers betreft, zoo kan ik, die Lucknow, Cawnpore en Delhi bezocht heb, uit goede bron verklaren, dat de verschrikkelijke verhalen van verminkingen ongegrond zijn. Het lijdt geen twijfel, dat de opstand vreeselijk is; de inlanders hadden besloten, om de Engelschen in Indie te verdelgen; maar laten wij ons om Godswil toch niet aan overdrijving schuldig maken! De feiten zijn reeds erg genoeg; overdrijving is niet noodig. Al hetgeen gezegd en in de dagbladen beschreven is, strekte alleen om tot wraakzucht aan te sporen en tot strenge maatregelen aan te zetten.

„Wat heeft echter het Lagerhuis gedaan, dat zich met niets anders had moeten bezig houden dan met eene opsporing der middelen, om in het bestaande kwaad te voorzien, en hetwelk met dat doel naauw aaneengesloten had moeten zijn? Het heeft door inwendige verdeeldheid schande over het land gebragt. Partij-worstelingen behooren, waar zulke zwaarwigtige belangen op het spel staan, niet plaats te hebben, zij zijn zelfs walgelijk. En zoolang de wetgevende magt op die wijze haren tijd zal verbeuzelen, zal de regering niets kunnen uitrigten.

„Het Lagerhuis heeft niets anders te doen dan zich met het herstel der rampen bezig te houden, veroorzaakt door de dwingelandij, de verdrukking en de onregtvaardigheid van lord Dalhousie. Vooral moet het in het oog houden, dat het behoud van Indie door onregtvaardigheid en verdrukking schandelijker voor ons als natie zou zijn, dan het te verliezen, door zijne bevolking verlicht, vrij, gelukkig en beschaafd te maken."

De rede van den heer Layard werd herhaalde malen door de aanwezigen levendig toegejuicht.

VERSNELDE GEMEENSCHAP VAN ENGELAND MET FRANKRIJK.

Twee reusachtige plannen zijn in den laatsten tijd geopperd. Men wil de natuurlijke afscheiding, die tusschen Engeland en Frankrijk bestaat, uit den weg ruimen. Onlangs heeft een Fransch ingenieur, de heer Thomé de Gamond voorgesteld, Frankrijk en Engeland door middel van een tunnel met elkander te vereenigen; deze tunnel zou zoo diep gegraven worden, dat zijn verwulfsel, op het hoogste punt, door een 80 mètres hooge aard- en rots-laag van den waterspiegel gescheiden zal zijn. Nu treedt een Engelsch ingenieur, de heer Boyd met een nog stouter plan te voorschijen; hij wil de verbinding door middel van eene brug bewerkstelligen, die op haar hoogste punt 91 mètres boven den waterspiegel zal liggen. Komt een van de beide plannen tot stand, dan zal een spoorweg den reiziger in ongeveer een uur van Engelsch op Fransch grondgebied brengen.

De tunnel van Gawond, die 22—80 mètres onder het water zal liggen, zal uit een cylindervormig gewelf bestaan, breed 9, hoog 7 m., in concaven vorm, naar beide tegenovergestelde oevers oploopend, doch zoo, dat de helling nergens meer dan $^{5}/_{1000}$ bedraagt. Zij zal van een dubbel spoor en aan weerskanten van hooger liggende paden voor voetgangers voorzien, door duizenden gasvlammen verlicht en, zoo noodig, door reusachtige luchtpompen van versche lucht voorzien worden.

De heer Gamond heeft berekend, dat dit reuzenwerk binnen zes jaren voltooid kan worden en dat de kosten niet veel meer dan 170 millioen fr. zullen bedragen.

De brug van den heer Boyd, of beter gezegd, de bovenzeesche tunnel, zal op 191 pilaren of liever torens rusten, welke 500 Engelsche voeten van elkander in het kanaal gebouwd zullen worden. Deze torens zullen op den bodem der zee een omvang van 300, op de hoogte van den waterspiegel 150 voet hebben en in een punt van 100 voet uitloopen. Op deze punt, die boven den tunnel uitsteekt, zou men een door middel van gas verlichten vuurtoren aanbrengen alsmede eene electrieke alarmklok, om storm en nevels op verren afstand aan te kondigen. De tunnel, voor een dubbel spoor bestemd, zou 30 voet breed, 50 voet hoog zijn, door talrijke glazen ramen verlicht en door openingen van versche lucht voorzien worden, welke men in de torens zou kunnen maken. Hij zou 300 voet boven den waterspiegel gebouwd worden, zoodat alle schepen, daar de hoogste masten niet meer dan 217 voet meten, er met gemak onder zouden kunnen doorvaren. Om het gevaar en nadeel van het stooten tegen zoovele torens te vermijden, zouden deze op de oppervlakte van het water van elastieke tampons, in caoutchouk gewikkeld, voorzien worden, waardoor de stoot onschadelijk wordt. De heer Boyd hoopt deze onderneming binnen 8 jaren te voltooijen en raamt de kosten op 750 millioen fr., welk kapitaal volgens zijne berekening in 8 jaar gedekt kan zijn. Hij schat namelijk de inkomsten, voortvloeijende uit het overbrengen van passagiers op 8 millioen fr. en die voortkomende uit het transport van koopwaren, op 130 millioen fr.

Welk van de beide ontwerpen de voorkeur verdient, is voor als nog onzeker. Te oordeelen naar de gunstige beoordeeling, welke aan beide zoowel bij deskundigen als in de finantieele wereld is te beurt gevallen, mag men aannemen, dat de tijd niet ver meer af is, waarop een van beide verwezenlijkt zal worden.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Van*
Augustus	4	Nederlandsche	Colombine.	C. A. Malbran.	Banjarmassing.
„	—	Nederl. Ind.	Hiatlie.	Ong Songhie.	Balie (Lombok.)
„	6	Nederlandsche	Vriendschap.	F. Buijs.	Batavia.
„	7	Nederl. Ind.	Bella.	Jono.	Pasoeroean.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Naar.*
Augustus	4	Nederlandsche	Witte Corneliszoon de Wit.	L. Kruijmel.	Nederland.
„	—	Oldenburger	Fannij Kirchner.	R. Block.	Macao.
„	9	Nederl. Ind.	Hing Goan.	Intje Aloei.	Singapoer via Riouw.
„	7	„ „	Kiem Tianhoat.	Goei Binkiat.	Banjarmassing.
„	—	Z. M.	Banda.	Luit.-ter-zee 1ste kl. A. Hoek.	Om de West.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Bestemming*	*Agenten*
Nederlandsche	Alcor.	F. J. van Oppen.	Onbepaald.	Fraser Eaton & Co.
Fransche	Marie Gabrielle.	Robert.	„	„ „ „ „
Nederlandsche	Johannes Henricus Ferdinand.	Lodewijks.	„	„ „ „ „
„	Beatrix.	Van der Wijck.	Ter lossing.	„ „ „ „
„	Sophia Kroonprinces der Nederlanden.	Klein.	Onbepaald.	Schimmelpenninck & Co.
„	Schoon Verbond.	Borcherts.	Nederland.	„ „ „
„	Stad Utrecht.	Jaski.	Nederland.	„ „ „
„	Elisabeth Antonia.	Jansen.	„	„ „ „
„	Colombine.	Malbran.	„	„ „ „
Engelsche	Thames.	M. Luckse.	Amsterdam.	McMillan Marten & Co.
Ned. Ind.	Sie Tjin Tik.	Tjia Oen Tap.	In reparatie.	„ „ „ „
Bremer.	Johann Lange.	J. Lamke.	Rotterdam.	Wm. Mathieu & Co.
„	Fuisko.	Dannemann.	„	„ „ „ „
„	Diana.	Hissing.	Onbepaald.	„ „ „ „
Engelsche	Sea Bird.	Stephenson.	„	Major Matzen & Co.

Aangekomen Passagiers.

Met de Nederl. bark *Colombine*, de heeren van der Tak en van Adel, mevr. Hoek en mevr. Beekman en Z. M. troepen.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia; de stoomschepen Madura, Gedeh. en Ardjoeno; de schepen Sea Bird, Schoon Verbond, Dominon, Thames, Marie Gabrielle, de Stad Utrecht, Al Oosmanie, Elizabeth Anthonia, Johann Lange, Fuisco en Alfulck; het stoomschip Batavia; de barken Fathal Ma-än, Sijan Maaskoer, Goansien, Fathal Kair, Fathul Joesoer, Stad Assen, Johannes Hendrikus Ferdinand, Jenoer, Hoksing, Alcor, Joedul Barie en Colombine; de brik L'Esperance; de schoeners Bientang Timor, Sarie Tengarong en Moestarie.

SUMANAP.

AANGEKOMEN.

26 Julij. De Nederl. Ind. bark *Salma*, gezagv. Said Alie bin Aloewie Alhabassij, van Sengkawang 18 Junij.

30 Julij. De Nederl. Ind. kotter *Klara*, gezagv. Sahak, van Banjoewangie 26 Julij.

VERTROKKEN.

28 Julij. De Ned. Ind. brik *So-Ootdin*, gezagv. D. F. Varkevisser, naar Padang, passagier, mevrouw J. M. Varkevisser.

30 Julij. De Ned. Ind. bark *Antoinette*, gezagv. Sech Moebarak bin Mahamat Bawadie, naar Sambas; de Nederl. Ind. brik *Rachmanie*, gezagv. Marzoek Osman, naar Pontianak en Soekadana.

31 Julij. De Ned. Ind. bark *Salma*, gezagv. Said Alie bin Aloewie Alhabassij, naar Sengkawang.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

De kotters Noorsasie en Klara; de schoeners Sophia, Maria, Mansoer en Almashoor.

PASOEROEAN.

AANGEKOMEN.

4 Augustus. De Ned. Ind. schoener *Bella*, gezagv. Jono, van Soerabaya.

5 Augustus. De Ned. Ind. kotter *Little Tot*, gezagv. Katjoong, van Soerabaya.

7 Augustus. De Ned. Ind. kotter *Krabbe*, gezagv. Mardam, van Probolingo.

VERTROKKEN.

2 Augustus. De Ned. Ind. kotter *Krabbe*, gezagv. Mardam, naar Probolingo.

4 Augustus. Het Ned. schip *Wilhelmina Catharina*, gezagv. N. M. O. de Groot Stiffrij, naar Nederland; de Ned. Ind. schoener *Carolina*, gezagv. Pa Achmat, naar Sumanap.

5 Augustus. De Ned. Ind. schoener *Bella*, gezagv. Jono, naar Soerabaya.

Uitvoer te Pasoeroean van den 3den tot en met den 7den Augustus 1858.

Naar Nederland met het Ned. schip *Wilhelmina Catharina*, gez. N. M. O. de Groot Stiffrij.

2440 kranj. Gouv. suiker, wegende $8000^{10}/_{100}$ picols en 2380 balen Gouv. koffij wegende 2380 picols.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 5den tot en met den 7den Augustus 1858.

AANVOER.

Van Balie per de Ned. Ind. schoener *Kiatlie*, gezagv. Ong Siong Ie, agent Gezagvoerder.

150 picols klapper-olie, 300 picols koffij, 18 picols dendeng en kleinigheden, The Boentjong.

Van Batavia per het Ned. schip *Vriendschap*, gezagv. F. Buijs, agenten B. J. van Eck & Co.

500 picols tin, 32 picols garen, 7000 stuks goeniezakken, N. H. M. 286 stuks kazen, Gezagvoerder.

UITVOER.

Naar Banjarmassing per de Nederl. Ind. bark *Kiem Tiang Hoat*, gezagv. Goei Binkiat.

2 vaten bier, $6^{13}/_{100}$ picols jav. koperwerk, 2 vaten meel, $4^{18}/_{100}$ picols meel, 24 kisten jav. sigaren, 70 picols suiker, $28^{85}/_{100}$ picols gambier, 4 kisten jav. sigaren, $22^{16}/_{100}$ picols gambier, 30 stuks ledige kisten, $2^{1}/_{2}$ picols komijnzaad, 7650 stuks zilveren munt, 5 kisten smeerkaarsen, 12 kisten jav. sigaren 12 kisten inhd. manufacturen en kleinigheden, diverse Arabieren.

Naar Palembang per de Ned. Ind. bark *Jenoer*, gezagv. Said Mohamat bin Alie Sehab.

35 picols suiker en kleinigheden, diverse Arabieren.

Naar Riouw per de Ned. Ind. bark *Hing Goan*, gezagv. Intjee Aloewie.

35 picols lange peper, 240 picols rijst, A. Johan; 900 picols rijst, 450 picols olie-koeken $7^{1}/_{2}$ picols lange peper, 28 picols aardappelen, 1200 stuks zilverenmunt, $7^{1}/_{2}$ picols lange peper, 80 picols aardekatjang, diverse Chinezen.

Naar Balie per de Ned. Ind. schoener *Bintang Tjie Goan*, gezagv. Ong Kanghan.

4 kisten amfioen, Fraser Eaton & Co; 85 stuks ledige olie-tonnen, 3 kistjes gouddraad, Gezagvoerder.

Marktprijzen.

Suiker N°. 16 per picol *f* $15^{1}/_{2}$ à *f* 16.—
Koffij per picol *f* 25 à *f* 27.—
Rijst (carga) per kojang *f* 100 à *f* 110.—
Id. (witte) „ „ *f* 125 à *f* 150.—
Koehuiden per 100 st.
Arak per legger Nominaal.
Olie (Klapper) *f* 16.—
Olie (Katjang).
Kadjang Matten.
Rotting *f* 7 à *f* 8.—
Wisselkoers 95 à 97%.

De inteekening in Nederland kan geschieden bij M. Wijt & Z. te *Rotterdam* en bij L. van Bakkenes Co te *Amsterdam*.

GEDRUKT BIJ E. FUHRI & CO TE SOERABAYA.